

Avalent>Kohtumenetlused>Tsiiviilasjad>Kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine>Kuidas kohtuotsust täitmisele pöörata?

Slovakkia

1 Mida tähendab täitmine tsiviil- ja kaubandusajades?

Vastavalt seaduse nr 160/2015 (tsiviilasjade hagimenetluse seadustik (*Civilný sporový poriadok*)) § 232 lõikele 1 on täitmisele pööratav kohtuotsuse tunnus, millega kehtestatakse kohustus seda otsust järgida; see seisneb võimaluses otsus õigusvahendite abil otseselt ja vahetult täitmisele pöörata. Kohtuotsuste täitmist tsiviil- ja kaubandusajades (välja arvatud alaealistega seotud asjad) reguleerib seadus nr 233/1995 (täitevametnike ja täitemenetluse kohta, millega muudetakse teatavaid õigusakte, muudetud kujul, edaspidi „täitemenetluse seadustik“ (*Exekučný poriadok*)), mille kohaselt on täitedokumentiks ainult otsus, mille saab täitmisele pöörata. Täitemenetluse seadustikus on täitmisele pööratav kohtuotsus määratletud kui täitedokument, kui sellega antakse mingi õigus, kehtestatakse kohustus või kui see puudutab vara. Täitemenetluse seadustiku §-s 45 on sätestatud ka teised täitedokumendid, mille alusel võib täitmist teostada, sealhulgas muude riikide täitedokumendid ja notariaalaktid.

Alaealistega seotud asjades tehtud otsuste täitmist reguleerivad teised õigusnormid ja see ei kuulu täitemenetluse seadustiku kohaldamisalasse. Seda käsitleb seaduse nr 161/2015 ehk hagita tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Civilný mimosporový poriadok*) § 370 jj. Seda õigusakti kohaldatakse järgmistes asjades tehtud otsuste täitmisel:

- alaealise hooldusõigus, külastusõigus või alaealisega seotud kohustused, v.a rahalised kohustused;
- alaealise tagasitoomine välismaalt ebaseadusliku äraviimise või kinnipidamise korral;
- kui mõni konkreetne õigusakt või rahvusvaheline leping, millega Slovaki Vabariik on seotud, näeb ette alaealise hooldusõigust, külastusõigust või alaealisega seotud kohustusi, v.a rahalised kohustused, reguleeriva kokkuleppe või ametliku dokumendi täitmisele pööratavuse.

Seetõttu eristatakse järgmistes selgitustes täitemenetluse seadustiku kohast täitmist ja hagita tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohast täitmist.

2 Milline asutus või millised asutused on täitmisel pädev/pädevad?

Täitmine täitemenetluse seadustiku alusel

Täitmist korraldab täitevametnik ehk isik, kelle on määranud ja volitanud täitemenetlust korraldama riik; täitemenetlus on avaliku võimu teostamine. Täitmist korraldab kohtu volitatud täitevametnik: kohus määrab kohtuasjad täitmisloa väljastamise teel konkreetsele täitevametnikule, kes valitakse pisteliselt, kasutades ministeeriumi heaks kiidetud tehnoloogiat ja tarkvara, et vältida mõjutamise võimalust kohtuasjade määramisel. Täitevametnike nimekiri on avaldatud veebisaidil <http://www.ske.sk/>. Täiteasjades on pädev Banská Bystrica esimese astme kohus (*Okresný súd Banská Bystrica*), st täitmisavaldused tuleb esitada ainult sellele kohtule, olenemata sissenõudja või võlgniku viibimiskohast või alalisest elukohast. Tegeliikkuses määrab kohus asja siiski võlgniku elukoha järgsesse piirkondlikku kohtusse ametisse nimetatud täitevametnikule.

Täitmine hagita tsiviilkohtumenetluse seadustiku alusel

Alaealisega seotud kohtuasjas tehtud otsuse täitmise võib korraldada ainult kohus; territoriaalselt pädev on põhimõtteliselt kohus, kelle tööpiirkonnas asub alaealise viibimiskoht, nagu on kokku lepitud vanemate poolt või muul seaduslikul viisil. Kui territoriaalselt pädev kohus ei ole teada või ta ei saa sekkuda õigel ajal, annab täitmiseks korralduse ja teostab täitmise kohus, kelle tööpiirkonnas alaealine parasjagu elab. Kiireloomulise meetme täitmise korral on territoriaalselt pädev kohus, kes selle meetme määras; kui kiireloomulise meetme on määranud apellatsioonikohus, on territoriaalselt pädev esimese astme kohus. Alaealise tagasitoomise kohta välisriigist ebaseadusliku äraviimise või kinnipidamise tõttu tehtud otsuse täitmisel on territoriaalselt pädev esimese astme kohus.

Seetõttu täidab otsuse kohtunik ise, kuid ta võib volitada alaealise tagasitoomist korraldama mõne kohtuametniku. Otsuse täitmisel on volitatud kohtuametnikule seadusega antud samasugused volitused mis kohtunikul.

3 Mis tingimustel võib välja anda täitedokumendi või teha täitmisotsuse?

3.1 Menetlus

Täitmine täitemenetluse seadustiku alusel

Vastavalt täitemenetluse seadustiku §-le 48 esitab sissenõudja (st täitedokumendis nimetatud sissenõudja; üksus, kelle maksenõue tuleb täitmisotsuse kohaselt rahuldada) täitmisavalduse, kui võlgnik ei järgi täitmisotsust vabatahtlikult. Täitemenetlus algatatakse seega pärast avalduse saamist poolelt, kellel on õigus nõuda täitedokumendist tuleneva nõude rahuldamist.

Nagu eespool mainitud, esitatakse täitmisavaldus Banská Bystrica esimese astme kohtule elektrooniliselt, st see saadetakse kohtu e-postkasti selleks ettenähtud elektroonilisel vormil, mis on kättesaadav ministeeriumi veebisaidil. Avalduse esitamiseks peab olema luba, vastasel korral seda ei menetleta. Kui sissenõudjal või tema esindajal ei ole toimivat e-postkasti, võib täitmisavalduse esitada ükskõik millise täitevametniku kaudu. Sellisel juhul on täitevametnik sissenõudja poolt dokumente vahendama volitatud esindaja seni, kuni väljastatakse täitmisloa, ning selle eest on täitevametnikul õigus saada tasu ja kulude hüvitist; kulude suurus ja nende arvestamise viis on sätestatud ministeeriumi üldkohaldatavas aktis. Täitmisavalduses tuleb esitada järgmised üksikasjad:

- a) kohus, kellele see on adresseeritud;
- b) sissenõudja ja võlgnik, kui viimane on menetluses osalev pool;
- c) sissenõudja esindaja ja kui avalduse esitab mitu sissenõudjat, siis sissenõudjate ühine esindaja (see osutab kohustusele määrata ühine esindaja);
- d) täitevametnik, kui täitmisavaldus esitatakse täitevametniku kaudu;
- e) täitedokument, mille alusel võib täitmist teostada ja millega antakse luba esitada võlgniku vastu täitmisavaldus; kui see puudutab õigusjärglust, tuleb esitada õigusjärglust tõendavad asjaolud;
- f) peamiste asjaolude kirjeldus ja viide tõenditele suhte kohta võlgnikuga, kui täitmine tuleb teostada täitedokumendi alusel, milles tunnustatakse vekslit või võlakirjast tulenevat nõuet füüsilisest isikust võlgniku vastu; see kehtib ka siis, kui täitmisavalduse esitamise luba on saadud mitme järjestikuse kinnitusega;
- g) nõue; maksenõude korral tuleb see jagada põhiosaks, jooksvateks lisakuludeks, kapitaliseeritud lisakuludeks, leppetrahviks ja sissenõudja täitekuludeks;
- h) sissenõudja pangakonto, kuhu sissenõutud maksed tuleb üle kanda;
- i) sissenõudja e-posti aadress elektrooniliseks suhtluseks täitevametnikuga, kui sissenõudjal ei ole toimivat e-postkasti;
- j) sissenõudja avaldus mingi tingimuse või vastastikuse kohustuse täitmise kohta, kui see, mida võlgnik peab täitedokumendi kohaselt tegema, on seotud mingi tingimuse või vastastikuse kohustuse täimisega, ja viide tõenditele;

k) sissenõudja avaldus, et täitedokumentikohast kohustust ei ole vabatahtlikult täidetud; kui täitmata on osa kohustusest, tuleb see osa deklareerida täitmisavalduse esitamise päeval;

l) avalduse esitamise kuupäev.

Täitmisavaldusele tuleb lisada järgmised dokumendid:

- a) täitedokumendi duplikaat ja vajaduse korral selle täitmisele pööratavuse kinnitus; lisada ei ole vaja nõudemenetluse käigus väljastatud maksekorraldusi;
- b) õigusjärglust tõendav dokument; kui õigusjärglust tuleneb seadusest või on kantud äriregistrisse (*Obchodný register*), piisab neile viitamisest;
- c) dokument, mis tõendab, et tingimus või vastastikune kohustus on täidetud, kui seda on nõutud täitedokumendis;
- d) tarbijaleping ja kõik teised sellega seotud lepingulised dokumendid, kaasa arvatud dokumendid, millele tarbijalepingus viidatakse, kui see puudutab täitmist täitedokumendi alusel, milles tunnustatakse tarbijalepingust tulenevat nõuet; see ei kehti, kui täitedokument on nõudemenetluse käigus väljastatud maksekorraldus.

Kui täitmist taotletakse teise riigi täitedokumendi alusel, peab sissenõudja lisama ka dokumendid kooskõlas seda liiki täitedokumendiga (täitemenetluse seadustiku § 48 lõige 5).

Kui kohus saab täitmisavalduse, vaatab ta selle läbi ja kui see vastab seadusest tulenevatele nõuetele, väljastab kohus loa ja toimetab selle täitevametnikule, kes korraldab täitmise.

Täitmine hagita tsiviilkohtumenetluse seadustiku alusel

Otsuse täitmise menetluse pooled on alaealine ning täitedokumendis nimetatud sissenõudja ja võlgnik. Kui võlgnik ei järgi vabatahtlikult täitedokumenti, võib sissenõudja esitada avalduse otsuse täitmiseks; samas võib kohus hagita tsiviilkohtumenetluse seadustiku kohaselt algatada menetluse omal initsiatiivil. Otsuse võib täitmisele pöörata kohe, kui on väljastatud selle täitmise korraldus, ja täitmise võib teostada ilma korraldust pooltele kätte toimetamata. Otsuse täitmisel võtab kohus alaealise ära selle isiku juurest, kellega alaealine ei tohi vastavalt otsusele koos olla, ja korraldab alaealise üleandmise isikule, kelle hoolde ta on otsusega usaldatud, või isikule, kellele on otsusega antud õigus alaealisega piiratud ajavahemikul suhelda, või isikule, kes on volitatud ebaseaduslikult äraviidud või kinni peetud alaealist vastu võtma.

3.2 Peamised tingimused

Täitmine täitemenetluse seadustiku alusel

Täitemenetluse seadustiku kohase täitemenetluse algatamise tingimused on täitedokumendi olemasolu, täitmisavalduse esitamine ja kohtulõivu (16,5 eurot) tasumine. Kohtulõiv tuleb tasuda avalduse esitamisel ja seda võib tasuda ainult posti- või pangaulekandega. Kohtulõivuga seotud arveldusandmed teatatakse automaatselt. Kohus ei teavita lõivu tasumise kohustusest; kui lõivu ei tasuta 15 päeva jooksul pärast avalduse esitamist, siis avaldust ei menetleta; see ei kehti juhul, kui sissenõudja on kohtulõivude tasumisest vabastatud, ja kohus teavitab sellest asjaolust sissenõudjat.

Kui on alanud mingi kohustuse (välja arvatud rahasumma tasumine) sundtäitmine, võib täitevametnik nõuda menetluskulude katteks ettemakse tegemist; see ei kehti juhul, kui sissenõudja on kohtulõivude tasumisest vabastatud. Kui sissenõudja ei tee täitevametniku nõudel seda ettemakset täitevametniku määratud tähtajaks, mis peab olema vähemalt 15 päeva, väljastab täitevametnik teate täitmise peatamise kohta.

Vastavalt täitemenetluse seadustikule on täitedokument täitmisele pööratav otsus, kui sellega antakse mingi õigus, seatakse kohustus või kui see puudutab vara. Täitedokument võib olla ka:

- a) Euroopa Liidu institutsiooni, organi, või asutuse otsus;
- b) teise riigi täitedokument, mis on täitmisele pööratav Slovakkias;
- c) notariaalakt, mis sisaldab juriidilist kohustust ning milles on täpsustatud sissenõudja ja võlgnik, kohustuse täitmise õiguslik alus, sisu ja aeg, kui notariaalaktis täpsustatud võlgnik on nõustunud täitmisele pööramisega;
- d) vahekohtumenetluses väljastatud täitmisele pööratav otsus, sealhulgas selles heakskiidetud lepitus;
- e) pärandit puudutav otsus;
- f) riigi ametiasutuse või piirkondliku omavalitsusasutuse täitmisele pööratav otsus, sealhulgas kohapeal tasumata trahvi teatis;
- g) maksehinnang, aruanne maksu- ja lõivuvõlgnevuste kohta ning asjaomase asutuse heakskiidetud lepitusotsus;
- h) sotsiaalkindlustus-, vanaduspension- ja riikliku tervisekindlustuse makseid puudutav täitmisele pööratav otsus ja võlgnevuste aruanne;
- i) muu täitmisele pööratav otsus, võlgnevuste aruanne või heakskiidetud lepitusotsus, mis on seaduse kohaselt täitmisele pööratav;
- j) teises ELi liikmesriigis kehtivate õigusaktide kohaselt väljastatud dokument, kui see käsitleb asjaomastes õigusaktides sätestatud nõude sissenõudmist;
- k) täitmise peatamise teade ja täitekulude makse nõue;
- l) asjaomastes õigusaktides sätestatud täitedokument.

Täitmine hagita tsiviilkohtumenetluse seadustiku alusel

Otsuse täitmise ainus tingimus on täitedokument ise, sest kohus võib algatada menetluse omal initsiatiivil; kohus võib anda otsuse täitmiseks korralduse omal algatusel ja kiireloomulise meetme täitmise menetluseks annab kohus alati korralduse omal algatusel. Sissenõudja ei pea maksma avalduse esitamise eest kohtulõivu, sest selles menetluses kohtulõivusid ei kohaldata.

4 Täitemeetmete ese ja laad

4.1 Millist liiki vara suhtes võib täitemeetmeid rakendada?

Varad, millele saab pöörata sissenõude täitemenetluse seadustiku kohaselt

Kui täitmise alus on täitedokument, millega nähakse ette rahasumma tasumise kohustus, võib täitmise korraldada järgmisel viisil:

- a) sissetulekute arestimine,
- b) korralduse andmine makse tegemiseks,
- c) vallasvara müümine,
- d) väärtpaperite müümine,
- e) kinnisvara müümine,
- f) ettevõtte müümine,
- g) korralduse andmine mootorsõiduki juhtimise õiguse peatamiseks.

Kui asi puudutab täitmist, mille eesmärk on nõuda sisse nõue, mis ilma lisakuludeta ei ületa täitmisavalduse kättetoimetamise päeval 2000 eurot (nn väikese väärtusega nõuete täitmine), ei saa täitmiseks müüa kinnisvara, kus võlgnikul on alaline või ajutine elukoht; see ei piira õigust seada sellele kinnisvarale pandiõigust. Täitmist elatisnõude sissenõudmiseks ei peeta väikese väärtusega nõuete täitmiseks.

Kinnisvara, kus on võlgniku alaline või ajutine elukoht, võib täitmise eesmärgil müüa ainult kohtu loal, kui võlgniku suhtes on algatatud mitu täitemenetlust eesmärgiga nõuda sisse nõuded, mille koguväärtus ületab 2000 eurot, ja täitevametnik tõendab, et nõuet ei saa muul viisil sisse nõuda. Avalduse eelmises lauses osutatud kinnisvara müümise heakskiitmiseks võib esitada esimesena see täitevametnik, kes seadis kinnisvarale pandiõiguse, ja selle täitevametniku kirjalikul nõusolekul ka täitevametnik, kelle pandiõigus seati hilisemal kuupäeval.

Kui täitmise aluseks on täitedokument, millega seatakse muu kui rahasumma tasumise kohustus, määratakse täitmismeetod kindlaks kohustuse laadi järgi. Täitmine võib toimuda järgmisel viisil:

- a) vabastamine,
- b) esemete konfiskeerimine või hävitamine võlgniku kulul,
- c) ühiselt kasutatava eseme jagamine,
- d) töö tegemine ja teenuste osutamine.

Täitemenetlus ei või mõjutada vara või õigusi, millele täitemenetluse seadustiku või konkreetsete õigusaktide kohaselt sissenõuet ei pöörata, või millele on sissenõude pööramine välistatud või mis on täitmiseks vastuvõetamatud. Pandiõigusele võib seetõttu sissenõuet pöörata üksnes juhul, kui sissenõudja on pandiõiguse sissenõudja või kui pandiõiguse sissenõudja nõustub täitmiselega. Täitmist võib teostada üksnes täitmisloas märgitud nõude ja täitekulude ulatuses; see ei kehti, kui täitmine teostatakse jagamatu vallasvara müümise teel või kinnisvara müümise teel, kui võlgnikul ei ole piisavalt muid varasid, mille arvelt nõuet saaks rahuldada.

Sissenõuet ei pöörata järgmisele:

- a) konkreetsete õigusaktide alusel riigi omanduses olev ja halduri hallatav kinnisvara, välja arvatud teatavate konkreetsete õigusaktide alusel ajutiselt hallatav kinnisvara;
- b) riigieelarve tulud, riiklikult rahastatud organisatsiooni arvelduskontol olev raha ja selliste tulude aluseks olevatest õigussuhetest tulenevad nõuded;
- c) riigi omanduses olevad väärtpaberid ja riigi omakapital juriidilistes isikutes;
- d) riigieelarve puudujäägi ja valitsemissektori võla katmiseks kavandatud raha;
- e) muu konkreetsetes õigusaktides sätestatud riigivara.

Sissenõuet ei pöörata muule riigivarale ja Slovakkia Vabariigi ekspordi-impordi panga (*Exportnoimportná banka Slovenskej republiky*) varadele, kui nendele on sissenõude pööramine välistatud selle tõttu, et need on olulised riigitöö tegemiseks või et see on avalikes huvides või et ekspordi-impordi panga varad on olulised tema tööks. Sellistel juhtudel võib esitada avalduse esemete täitemenetlusest väljajätmiseks 60 päeva jooksul pärast täitemenetluse algatamise teate kättetoimetamist. Sellise riigivara korral võib sissenõude pöörata ainult sellele riigivarale, mida haldab riigivarahaldur, kelle tegevuse tõttu on tekkinud sissenõudja nõue.

Täitmine hagita tsiviilkohtumenetluse seadustiku alusel

Kohus võtab alaealise ära selle isiku juurest, kellega alaealine ei tohi vastavalt otsusele koos olla, ja korraldab alaealise üleandmise isikule, kelle hoolde ta on otsusega usaldatud, või isikule, kellele on otsusega antud õigus alaealisega piiratud ajavahemikul suhelda, või isikule, kes on volitatud ebaseaduslikult äraviidud või kinnipeetud alaealist vastu võtma. Kohtunik võib volitada alaealise tagasitoomist korraldama mõne kohtuametniku. Otsuse täitmisel on volitatud kohtuametnikule seadusega antud samasugused volitused mis kohtunikul.

4.2 Milline on täitemeetmete mõju?

Täitemenetluse algatamisel teavitab täiteametnik sissenõudjat ja võlgnikku täitemenetluse algatamisest ja teostamise viisist, kui seda saab kindlaks määrata (enne täitekorralduse väljastamist), ja kutsub võlgnikku üles nõuet rahuldama. Täitemenetluse algatamise teates on märgitud kulud, mis kaasnevad kohustuse täitmise korral 15 päeva jooksul pärast teate kättetoimetamist, ja kulud, mis kaasnevad pärast 15 päeva möödumist teate kättetoimetamisest, kui võlgnik ei ole selle tähtaja jooksul oma kohustust täitnud.

Täitemenetluse algatamisest teatamise tagajärjed

Tavapärased õigustoimingud

Pärast täitemenetluse algatamise teate kättetoimetamist peab võlgnik piirduma tavapäraste õigustoimingutega selles ulatuses, mida talt võib mõistlikkuse piires nõuda, arvestades nõude suurust ja olulisust. Juriidilise isiku ja ainuomaniku korral on tavapärased õigustoimingud need, mis on olulised nende töö või äritegevuse tegemiseks. Füüsiliste isikute korral on tavapärased õigustoimingud need, mis on olulised nende tavavajaduste rahuldamise tagamiseks ja ka nende isikute vajaduste rahuldamise tagamiseks, kellele füüsiline isik on kohustatud maksma elatist.

Tavapärasteks ei peeta eelkõige järgmisi õigustoiminguid,

- a) ettevõtte, ühistu või muu juriidilise isiku asutamine;
- b) ettevõtte, ühistu või muu juriidilise isiku omakapitali omandamine või ülekanne;
- c) kinnisvara üleandmine või rentimine või selle koormamine kolmanda poole õigusega;
- d) õigustoimingu tegemine ilma asjakohase tasuta.

Arestimisele kuuluva vara võõrandamine

Pärast täitemenetluse algatamise teate kättetoimetamist ei ole võimalik võõrandada arestimisele kuuluvat vara ilma täiteametniku eelneva kirjaliku nõusolekuta, erandiks on tavapärased õigustoimingud. Vara võõrandamine hoolimata sellest keelust ei mõjuta õigustoimingu kehtivust, kuid selline õigustoiming ei mõjuta sissenõudjat ja sissenõudja nõude võib rahuldada kaotatud vara sissenõudmisega, ilma et oleks vaja vaidlustada õigustoimingut, kui see on seotud vara võõrandamisega tsiviilseadustiku (*Občiansky zákonník*) § 42a lõigetes 3 ja 4 loetletud isikute kasuks, kes teadsid täitemenetlusest või oleksid pidanud sellest teadma, kui nad olid piisavalt hoolikad.

Nõuete tasaarveldamine

Pärast täitemenetluse algatamist ei võeta arvesse võlgniku sissenõudja vastu oleva nõude ühepoolset tasaarveldamist, välja arvatud juhul, kui see on lubatud täitedokumendiga, mille alusel võiks võlgnik algatada täitemenetluse.

Nõude rahuldamise tagajärjed

Pärast täitemenetluse algatamise teate kättetoimetamist saabuvad nõude rahuldamise tagajärjed ainult juhul, kui täiteametnikule laekub võlgnetava summa makse. Kui makse nõude rahuldamiseks tehakse enne täitemenetluse algatamise teate kättetoimetamist, peab sissenõudja täiteametnikku sellest maksest viivitamata teavitama.

4.3 Milline on selliste meetmete kehtivus?

Need meetmed kehtivad tähtajatult.

5 Kas sellise meetme kohaldamise otsust on võimalik edasi kaevata?

Täitemenetluse seadustiku kohane täitmise peatamine ja täitmise lõpetamine

Võlgnik võib taotleda täiteametnikult täitmise peatamist (sel juhul väljastab täiteametnik täitmise peatamise teate) järgmistel, eelkõige võlgnikust tulenevatel põhjustel:

- a) esitatud on spetsiaalne hagi (*vylučovacia žaloba*) või pooleli on omandiõiguse kindlaksmääramise menetlus, kui see puudutab arestimisele kuuluvat vara;
- b) füüsilisest isikust võlgnik on teinud avalduse osamaksete lubamiseks ja seda on arvesse võetud;
- c) füüsilisest isikust võlgnik on teinud avalduse täitmise peatamiseks ja teatanud, et temast olenematutel põhjustel on ta ajutiselt olukorras, kus vahetul täitmisel võivad olla talle või tema pereliikmetele eriti rängad tagajärjed;

d) elatise sissenõudmiseks teostatava täitmise korral on võlgnik tasunud võlgnetud elatise, kaasa arvatud sissenõudja ja täitevametniku kulud, on teinud avalduse täitmise peatamiseks ja teatanud, et maksab ka edaspidi täitevametniku kaudu vabatahtlikult regulaarseid elatismakseid;

e) täitmise lõpetamiseks avalduse esitanud võlgnik on üle kandnud nõude väärtusele vastava tagatise täitevametniku poolt selleks otstarbeks avatud spetsiaalsele kontole.

Võlgnik võib ka taotleda kohtult täitmise lõpetamist järgmistel põhjustel:

a) täitedokumendi koostamise järel muutunud asjaolude tulemusel on nõue lõppenud;

b) täitedokument on tühistatud;

c) konkreetsetest õigusaktidest tulenevatel põhjustel on teise riigi täitedokumendi tunnustamine või täitmine vastuvõetamatu, välja arvatud juhul, kui täitedokumendi oleks võinud kohaldada menetluse varasemas etapis;

d) esinevad muud täitedokumendi täitmist takistavad asjaolud.

Võlgnik võib esitada peatava toimega avalduse täitevametnikule ainult 15 päeva jooksul pärast täitmise algatamise teate kättoimetamist. Hiljem esitatud täitmise peatamise avaldustes (millel ei ole peatavat toimet) võib võlgnik osutada üksnes asjaoludele, mis on ilmnenud pärast nimetatud tähtaega. Edasistes täitmise peatamise avaldustes võib võlgnik osutada üksnes asjaoludele, mis on ilmnenud pärast eelmise täitmise peatamise avalduse esitamist. Esimeses kahes lauses kirjeldatud piirangud ei kehti, kui esineb ka asjaolusid, millele võlgnik ei saanud temast olenematutel põhjustel varem tugineda. Kui sissenõudja nõustub täitmise lõpetamisega, väljastab täitevametnik täitmise lõpetamise teate, mis toimetatakse kätte menetluspooltele ja kohtule; muul juhul esitab sissenõudja täitevametnik vastamistähtajale järgneva viie tööpäeva jooksul täitmise lõpetamise avalduse koos täitevametniku avalduse ja sissenõudja avaldusega kohtule, kes teeb avalduse kohta otsuse.

Põhimõtteliselt ei saa täitevametniku ja kohtu järgnevate otsuste peale täitemenetluses kaebusi esitada, välja arvatud täitemenetluse seadustikust tulenevad erandid.

Täitmine hagita tsiviilkohtumenetluse seadustiku alusel

Kaebuse võib esitada otsuse täitmise määruse peale ja määruse peale, millega lükati tagasi otsuse täitmise avaldus. Otsuse täitmise määruse peale võib edasi kaevata ainult siis, kui täitedokument ei kuulu täitmisele või kui asjaolude muutumise tõttu pärast täitedokumendi koostamist on kohustus lõppenud.

Kaebus otsuse täitmise määruse peale ei takista esimese astme kohtul otsust täita.

Kohus võib omal algatusel otsuse täitmise edasi lükata, kui otsuse täitmine ohustaks tõsiselt alaealise elu, tervist või arengut. Kohus võib avalduse peale teise riigi otsuse täitmise edasi lükata, kui see on otsuse väljastanud riigis vaidlustatud, kuni kaebuse kohta otsuse tegemiseni. Kohus lükkab otsuse täitmise edasi ka siis, kui seda nõuavad konkreetset õigusaktid.

Kohus lõpetab otsuse täitmise menetluse omal algatusel ka siis, kui:

a) täitedokument ei kuulu veel täitmisele;

b) täitedokument on pärast otsuse täitmise määruse tegemist tühistatud; kui täitedokumendi on muudetud, võib kohus jätkata otsuse täitmist vastavalt muudetud täitedokumendile;

c) kohus on kuulutanud otsuse täitmise vastuvõetamatuks, sest on muu põhjus, miks seda ei saa täita;

d) asjaolude muutumise tõttu pärast täitedokumendi koostamist on kohustus lõppenud;

e) kohustus on täidetud;

f) otsus on täidetud.

6 Kas täitmisel on piiranguid, eriti seoses võlausaldaja kaitsega, ja ajalisi piiranguid?

Vt punktid 4 ja 5. Täitevametnik vastutab sellise täitmismeetodi valimise eest, mis on kooskõlas sundtäidetava kohustusega, ja mille puhul võlgniku arestitud vara väärtus vastab kohustuse väärtusele. Täitmise võib teostada üksnes täitmisloas märgitud nõude ja täitekulude ulatuses; see ei kehti, kui täitmine teostatakse jagamatu vallasvara müümise teel või kinnisvara müümise teel, kui võlgnikul ei ole piisavalt muid vahendeid, mille arvelt nõuet saaks rahuldada. Kohus peab täitmisavalduse tagasi lükkama ka siis, kui:

a) avaldus või täitedokument on vastuolus täitemenetluse seadustikuga;

b) esinevad põhjused, mistõttu täitmine tuleks lõpetada;

c) sissenõudja või võlgnik ei ole täitedokumendis nimetatud isiku õigusjärglane;

d) täitmist taotletakse täitedokumendi alusel, mis väljastati menetluses, mis oli seotud vekslit või võlakirjast tuleneva nõudega, ja on selgunud, et nõue tekkis seoses tarbijalepinguga, milles ei võetud arvesse vastuvõetamatuid lepingutingimusi või vekslit või võlakirja kasutamise piirangut või vastuvõetamatust või asjaolu, et lepinguga rikuti üldtunnustatud moraali põhimõtteid, ja see mõjutab nõuet;

e) täitedokument väljastati menetluses, kus ei olnud võimalik vaidlustada või läbi vaadata ühtki vastuvõetamatut lepingutingimust, ja vastuvõetamatu tingimuse olemasolu mõjutab sundtäidetud nõuet, mis tekkis seoses tarbijalepinguga;

f) täitmine tuleb teostada tarbijavaidluses tehtud vahekohtuotsuse alusel ja:

1) tarbijavaidluses sõlmitud vahekohtukokkulepe ei rahulda konkreetsetes õigusaktides sätestatud tingimusi;

2) tarbijavaidluses tehtud vahekohtuotsust ei teinud vahekohtunik, kes oli vahekohtumenetluse ajal kantud nende vahekohtunike nimekirja, kellel on õigus teha otsuseid tarbijavaidlustes;

3) tarbijavaidluses tehtud vahekohtuotsust ei teinud tunnustatud vahekohus, kellel oli vahekohtumenetluse ajal luba teha otsuseid tarbijavaidlustes;

4) tarbijavaidluses tehtud vahekohtuotsus ei rahulda konkreetsetes õigusaktides sätestatud eritingimusi või ei kuulu täitmisele;

g) avaldus sisaldab jooksvate lisakulude nõuet ja on esitatud rohkem kui kolm aastat pärast täitedokumendi muutumist täitmisele pööratavaks, ilma et võlgnikult oleks nõutud võla tasumist viimase kolme kuu jooksul enne täitmisavalduse esitamist või ilma et võlgnikuga oleks sõlmitud kokkulepet täitedokumendis tunnustatud nõude järkjärguliseks tasumiseks kolme aasta jooksul pärast täitedokumendi muutumist täitmisele pööratavaks;

h) täitmist taotletakse täitedokumendi alusel, mis on notariaalakt, mis ei vasta seadusest tulenevatele nõuetele või milles sisalduv kohustus on vastuolus seadusega või üldtunnustatud moraali põhimõtetega.

Täitemenetluse ajal on kohtul õigus küsida täitevametnikult selgitusi või aruandeid iga viimasele menetleda määratud täitmisasja edenemise kohta ja täitevametnik on kohustatud need kohtule esitama määratud tähtaja jooksul. Kohus võib omal algatusel täitevametniku ka välja vahetada, kui ametnik ei täida korduvalt või märkimisväärses ulatuses täitemenetluse seadustikus või kohtu otsuses sätestatud kohustust. Täitevametniku väljavahetamise üle otsustamisel võtab kohus arvesse menetluspoolte ja täitevametniku ütlusi.

Kui täitmine toimub sisetulekute arestimise teel, ei või võlgniku igakuisest töötasust või muust sisetulekust maha arvata teatavat põhisummat; selle põhisumma arvutamise meetodid määratakse kindlaks valitsuse määrusega. Alaealise lapse elatise nõude puhul on põhisumma, mida ei saa võlgniku igakuisest töötasust maha arvata, 70 % eelmises lauses osutatud põhisummast. Kui nõue on seotud välisriigis töötava isikuga, kelle töötasu suurus arvutatakse sel puhul töötasukoefitsiendi või analoogse meetodi alusel, määratakse põhisumma arvutamise meetod kindlaks samal viisil ja sama suhtarvuna nagu nimetatud töötasu puhul.

Sissenõude pööramist pangakontolt sissenõutava makse teel ei kohaldata pangakontol olevatele vahenditele kuni 165 euro ulatuses ja nendele vahenditele, mille kohta võlgnik on sõnaselgelt avaldanud, et need on mõeldud tema töötajatele töötasuks. Kui võlgnikul on mitu pangakontot, ei pöörata sissenõuet ainult ühel pangakontol olevatele vahenditele kuni 165 euro suuruses summas.

Sissenõuet ei saa pöörata nendele võlgniku omanduses olevatele esemetele, mida võlgnik vajab enda ja oma pere materiaalsete vajaduste rahuldamiseks või oma töö või ettevõtte jaoks, ega ka nendele esemetele, mille müük riikis üldtunnustatud moraalipõhimõtteid.

Täitemenetluses ei või arestida ega müüa järgmist:

- a) igapäevased riietusesemed, aluspesu ja jalatsid;
- b) hädavajalikud majapidamisesemed, nimelt võlgniku ja tema pereliikmete voodid, laud, toolid (arv vastavalt pereliikmete arvule), külmkapp, ahi, pliit, kütteseade, kütus, pesumasin, tekid ja voodipesu, tavapäraseid köögitarbed, raadio;
- c) koduloomad, välja arvatud ettevõtte kasutuses olevad koduloomad;
- d) võlgnikule kuuluvad esemed, mida ta kasutab oma töös või ettevõttes kuni 331,94 euro ulatuses;
- e) meditsiinitarbed ja muud esemed, mida võlgnik vajab haiguse või füüsilise puude korral;
- f) esemed, mille jaoks on erioigusaktides ette nähtud sotsiaaltoetused ja -hüvitised; erioigusaktides ette nähtud rahalised toetused raske puude kompenseerimiseks ja erioigusaktides ette nähtud rahalist laadi lastekaitsemeetmed;
- g) mootorsõiduk, mida füüsilisest isikust võlgnik vajab erasõitudeks ning raske puudega isiku ja oma pere- või leibkonnaliikmete vajaduste rahuldamiseks;
- h) kihla- ja abielusõrmused;
- i) kuni 165 eurot sularaha;
- j) õpikud ja mänguasjad.

Täitemenetluses ei või arestida ega müüa ka esemeid, mis kuuluvad põldu harivale füüsilisest isikust ettevõtjale, kui nende kaotus seaks ohtu põllumajandusmaa harimise või taime- või loomakasvatuse järjepideva toimimise vastavalt konkreetsetele õigusaktidele ning aretusloomade, st piimalehmade, mullikate, tõupullide, -emiste, -kultide, -uttede ja -jäärade aretamise.

Sissenõuet ei või pöörata hoiustaja pensionifondi paigutatud varadele ja fondiosalise täiendavasse pensionifondi paigutatud varadele, mis vastavad tööandja poolt selle fondiosalise eest tehtud sissemaksete ja nende investeringutest saadud tulu summale.

Kehtib alates 1. aprillist 2017.

Viimati uuendatud: 18/02/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.